

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
ĐỘC LẬP – TỰ DO – HẠNH PHÚC

HƯƠNG ƯỚC
THÔN CÁT TIÊN, XÃ AN QUANG,
THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

Cát Tiên, tháng 10 năm 2026

HƯƠNG ƯỚC THÔN CÁT TIÊN

(Xã An Quang, thành phố Hải Phòng)

PHẦN MỞ ĐẦU

Mới đến khai hoang, tổ tiên ta đã đặt tên cho nơi tạo lập cuộc sống là Làng Bến - Làng Theo. Tương truyền ngày trước làng có 2 người con gái đẹp, nhân buổi kinh lý trên sông, nhà Vua cho thuyền rồng đậu tại cống Bến rồi lên đường Vua (hiện còn đến bây giờ), ngắm nhìn phong cảnh và 2 người thôn nữ nhan sắc như tiên, nên Vua phong đổi tên làng là Cát Tiên cho đến ngày nay. Nguồn sống chính của làng là cấy lúa, trước đây còn có nghề nuôi tằm dệt lụa và gánh hát chèo - tuồng do cụ Trùm Mọi đứng đầu đã biểu diễn nổi tiếng trên nhiều tỉnh bạn.

Với truyền thống yêu làng yêu nước. Lịch sử còn lưu truyền làng có những người tài đức và ý chí bất khuất chống giặc, sau mỗi cuộc chiến tranh đều đứng ra chiêu hồi dân xã trở về xây dựng quê hương. Từ vài ba dòng họ lúc ban đầu khi xây dựng làng văn hoá năm 1995 đã có 29 họ đến nay lên tới 38 họ. Trong quan hệ thường ngày không có phân biệt họ đã sinh sống lâu đời hay người mới đến nhập cư. Đã là thành viên của làng mọi người đều khiêm nhường động viên nhau giữ gìn thuần phong mỹ tục và tình làng nghĩa xóm.

Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ ác liệt, làng đã có hơn 200 con em các dòng họ hoạt động cách mạng và tình nguyện vào bộ đội đánh giặc, trong số này có 27 người đã hy sinh được công nhận là liệt sĩ, có 4 bà mẹ được Nhà nước phong tặng và truy tặng danh hiệu cao quý "Bà mẹ Việt Nam anh hùng".

Từ khi được thành phố chỉ đạo thí điểm xây dựng làng văn hoá, đã động viên dân làng Cát Tiên phát huy truyền thống đoàn kết, xây dựng cuộc sống ấm no hạnh phúc. Ra sức phấn đấu làm cho bộ mặt kinh tế - văn hoá - xã hội từng bước phát triển. Dân làng nhất trí xây dựng và động viên nhau thực hiện những điều hương ước dưới đây.

NHỮNG NGUYÊN TẮC XÂY DỰNG HƯƠNG ƯỚC

Căn cứ Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở ngày 10 tháng 11 năm 2022

Căn cứ Nghị định số 86/2023/NĐ-CP ngày 07/12/2023 của Chính phủ quy định về khung tiêu chuẩn và trình tự, thủ tục, hồ sơ xét tặng danh hiệu "Gia đình văn hoá", "thôn, tổ dân phố văn hoá", "xã, phường, thị trấn tiêu biểu".

Căn cứ Nghị định số 61/2023/NĐ-CP ngày 16 tháng 8 năm 2023 của Chính phủ về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước của cộng đồng dân cư. Các quy định ghi trong Hương ước được coi là văn bản quy phạm xã hội. Quy định về các quy tắc xử sự chung cho cộng đồng dân cư để điều chỉnh xã hội mang tính tự quản của nhân dân. Nhằm giữ gìn và phát huy các thuần phong mỹ tục của quê hương, đề cao các chuẩn mực đạo đức và tập quán tốt đẹp của dân tộc. Xóa bỏ các hủ tục lạc hậu, phát triển các hoạt động văn hóa lành mạnh, xây dựng đời sống văn hóa, văn minh và tiến bộ xã hội.

CHƯƠNG I

Nếp sống văn hóa và đạo lý gia đình

Điều 1. Xây dựng gia đình văn hoá

Thực hiện cuộc vận động *"Toàn dân đoàn kết xây dựng cuộc sống mới khu dân cư"* Thôn vận động 100% số hộ đăng ký xây dựng gia đình văn hoá. Hàng năm bình xét có từ 95% số hộ trở lên đạt 4 tiêu chuẩn gia đình văn hoá. Muốn vậy:

- Trong gia đình: Ông, bà, bố mẹ phải gương mẫu để con cháu noi theo, ngược lại con cháu phải hiếu thảo với ông, bà, bố mẹ. Vợ chồng phải thương yêu giúp đỡ nhau xây dựng gia đình hoà thuận hạnh phúc (*đảm bảo KHHGD*). Bố mẹ có trách nhiệm lo toan, động viên con cái học hành. Thực hiện mục tiêu phổ cập trung học phổ thông và nghề.

- Trong họ hàng thôn xóm: Phải sống cho có bề bậc, có tình nghĩa, thủy chung và sẵn sàng giúp đỡ lẫn nhau khi gặp khó khăn, hoạn nạn.

Điều 2. Đề động viên những gia đình, cá nhân hoàn thành nhiệm vụ và khuyến khích phát huy tài năng, thôn sẽ có phần thưởng cho những gia đình:

+ *Có con thi đỗ vào các trường Đại học hoặc Cao đẳng.*

+ *Gương mẫu thực hiện "Gia đình văn hoá".*

+ *Hoàn thành nghĩa vụ công dân.*

Điều 3. Những người có thành tích xuất sắc trong học tập đạt giải cao, có học vị Đại học trở lên, lập công trong thời gian làm nghĩa vụ quân sự, có sáng kiến trong sản xuất... sẽ được ghi tên vào sổ vàng truyền thống, được biểu dương trên hệ thống truyền thanh và được mời dự ngày hội của thôn v.v.

Điều 4. Mọi người dân trong thôn phải làm tốt trách nhiệm bảo vệ chăm sóc và giáo dục trẻ em. Nhất là phải chăm lo bồi dưỡng cho thanh thiếu niên trở thành công dân tốt. Không ai được:

+ *Nghịen hút ma túy. Đánh bạc. Trộm cắp. Gây gỗ đánh nhau. Trốn tránh nghĩa vụ quân sự.*

Người nào vi phạm những tệ nạn trên đều phải chịu hình phạt theo luật pháp Nhà nước.

CHƯƠNG II

Xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội

Điều 5. Đẩy mạnh sản xuất

Từng gia đình phải động viên nhau hăng hái tham gia lao động sản xuất. Thôn khuyến khích mọi người dám nghĩ dám làm, mạnh dạn đầu tư lao động, tiền vốn, hăng say học hỏi kinh nghiệm, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, chăn nuôi. Người nào có kế hoạch quản lý kinh tế giỏi, chuyển đổi cơ cấu và cách làm ăn có hiệu quả sẽ được ghi nhận và khen thưởng.

Điều 6. Nghĩa vụ đóng góp

Mọi gia đình, mọi công dân có trách nhiệm đóng góp nghiêm chỉnh nghĩa vụ đối với Nhà nước và tập thể. Hăng hái tham gia xây dựng các công trình phúc lợi của thôn.

Điều 7. Nghiêm cấm mọi hành vi, vi phạm các công trình văn hoá, kinh tế thuộc tài sản tập thể như: Chùa chiền, nhà văn hoá, trường học, đường xá, nương công, trạm bơm, trạm điện và đường dây điện... Ai cố tình làm sai, ngoài việc bồi thường thiệt hại còn phải xử lý theo pháp luật.

Điều 8. Thôn khuyến khích phát triển sản xuất nhưng không ai được vi phạm các qui định sau đây:

- Cấm vạc, đào xén làm ảnh hưởng đến các công trình giao thông, thủy lợi, văn hoá, nghĩa trang và bờ vùng.
- Cấm chăn thả gia súc gia cầm làm ảnh hưởng tới sản xuất (*kể cả trâu bò, gà vịt...*)
- Cấm lấn chiếm đường thôn hoặc ruộng đất của nhau. Những ao, rãnh mới đào gia đình phải tự xây kè bờ không được để vỡ đường thôn, đường xóm.
- Cấm nuôi chó không tiêm phòng dại.
- Cấm trồng cây và những việc làm ảnh hưởng đến đường điện.
- Cấm các hình thức đánh bắt cá bằng điện hoặc đơm dố làm tổn hại tới sản xuất và môi trường.

- Cấm tháo nước qua đường hoặc lấp dòng chảy làm úng tắc lối thoát nước trong thôn và nơi công cộng.

- Cấm xếp vật liệu xây dựng trên đường thôn - đường xóm, làm ô nhiễm và cản trở giao thông.

- Cấm xe công nông và các loại xe chuyên chở từ 5 tấn trở lên vào các đường nhánh trong thôn, xóm.

Người nào vi phạm những điều trên đây sẽ phải bồi thường vật chất tương ứng với giá trị thiệt hại, hoặc phải khôi phục lại như cũ.

Điều 9. Đối với việc cưới, việc tang, lễ hội và chống mê tín dị đoan. Dựa theo chỉ thị của Trung ương - của Thành uỷ và hướng dẫn của xã, thôn sẽ bàn bạc và xây dựng chi tiết 2 chuyên đề, phân rõ thanh niên chuyên lo việc cưới, Mặt trận và Ban lãnh đạo thôn tổ chức việc tang và lễ hội cho phù hợp với nếp sống mới đảm bảo tiết kiệm lịch sự trang nghiêm, hương ước này chỉ nêu những điểm cơ bản như:

a. Việc cưới: Đôi nam nữ muốn xây dựng với nhau phải thực hiện đúng Luật hôn nhân gia đình. Phải đăng ký kết hôn trước khi làm lễ cưới. Chú ý vận động bỏ dần những thủ tục hoặc việc làm tốn phí không cần thiết.

Các cặp vợ chồng mới lấy nhau phải có ý thức trong việc sinh đẻ có kế hoạch (chỉ sinh từ 2 con, cách nhau 3 đến 5 tuổi trở lên). Thôn sẽ có tặng phẩm mừng các cặp vợ chồng mới cưới. Nhưng mỗi cặp vợ chồng nên có đóng góp lưu niệm vào phòng truyền thống xây dựng thôn.

b. Việc tang: Là việc mất mát đau buồn của mỗi gia đình, cũng là tổn thất của cộng đồng thôn xóm. Gia đình có người quá cố phải báo cáo để chính quyền thống nhất chỉ đạo: Thành lập Ban tang lễ, phân công người chuyên lo từng việc, qui định ngày giờ tổ chức tiễn đưa, thông báo cho dân thôn biết chương trình để bà con đến thăm viếng, dự lễ và đưa tang được trọng thể.

- Mỗi đám tang thôn sẽ có vòng hoa viếng.

- Không được quàn thi hài tại nhà quá 48 tiếng đồng hồ.

- Khuyến khích các gia đình có người qua đời hoá táng.

- Không được thổi kèn trống quá 23 giờ đêm.

- Không được tổ chức mời chào ăn uống linh đình. Nhưng các đoàn thể, từng dòng họ, hoặc cá nhân có thể tùy tâm thăm viếng bằng tiền để thiết thực giúp nhau lúc vắn hạn.

- *Việc cải táng*: Người chết ít nhất phải 4 năm trở lên mới cải táng, chỉ được làm vào những tháng mùa khô. Người quản trang có trách nhiệm thu dọn không được vứt bỏ mọi thứ linh tinh. Tuyệt đối không được đem ván thoi và hài cốt rửa tại nương lớn của thôn để đảm bảo vệ sinh môi trường.

c. *Tổ chức lễ hội*: Hàng năm thôn tổ chức tuyên dương các tập thể, cá nhân, gia đình có thành tích xuất sắc trong lao động, trong học tập, gương mẫu giữ gìn đạo đức và phong cách sống có văn hoá. Tổ chức thăm hỏi các gia đình liệt sĩ, thương binh, gia đình cơ sở cách mạng. Việc mừng thọ các cụ tròn 80 tuổi, các cụ từ 90 và 100 tuổi trở lên vào ngày hội Người cao tuổi 1/10 hoặc Tết âm lịch.

Những năm chẵn (5 - 10 năm) thì qui mô lễ hội thôn có thể mở rộng hơn. Hình thức tổ chức và các hoạt động văn hoá thể thao có thể phong phú để mọi thành viên của thôn đều được tham gia cho ngày hội thêm vui tươi lành mạnh...

d. *Chống mê tín dị đoan*: Nghiêm cấm mọi hành vi mê tín dị đoan như: Bói toán, rút thẻ, đồng bóng và các hình thức lừa dối khác gây tác hại tới đoàn kết trong gia đình, thôn xóm. Tác hại tới sức khoẻ và lãng phí tiền của, của nhân dân.

Điều 10. Tiếp đón khách: Phải xây dựng cho mọi người có phong cách ngoại giao, nhất là thanh niên khi gặp khách đến thôn cần nói năng tế nhị... ứng xử khi giao tiếp phải hoà nhã lịch thiệp.

Điều 11. Vệ sinh môi trường: Mỗi nhà phải có túi đựng và phân loại rác tại nhà để đem ra nơi tập kết. Không được vứt xác vật chết hoặc đổ bẩn rác xuống nương ngòi hay cạnh đường thôn, đường xóm để đảm bảo vệ sinh môi trường. Mỗi gia đình phải sử dụng tốt các công trình vệ sinh phòng bệnh. Phân công nhau thường xuyên quét dọn đường, ngõ cho sạch đẹp.

CHƯƠNG III

Về trật tự an ninh

Điều 12. Lựa chọn những anh em có ý thức trách nhiệm. Hoạt động tích cực bổ sung cho tổ an ninh vững mạnh, đảm bảo trật tự - trị an thôn xóm ngày càng ổn định.

Điều 13. Người nào làm mất trật tự thôn xóm như: Vợ chồng cãi chửi nhau, say rượu, trộm cắp vặt, đánh nhau, làm những điều vi phạm đến danh dự người khác... tùy theo lỗi nặng hay nhẹ, ngoài xử lý hành chính còn phải chịu các hình thức kỷ luật như: Phê bình, cảnh cáo trước thôn xóm. Vi phạm tùy theo lỗi nặng nhẹ phải chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Điều 14. Gia đình nào có khách tạm trú phải báo cho tổ an ninh đăng ký người lạ mặt. Người nào tàng trữ súng, lựu đạn, lưới lê, pháo và các chất nổ khác trong nhà nếu bị phát hiện thì sẽ phải chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Điều 15. Nâng cao ý thức phòng gian: Mọi người phải có ý thức cảnh giác, ngăn chặn hoặc phát hiện và báo cho tổ an ninh theo dõi xử lý kịp thời các hành vi xấu, gây cản trở việc thực hiện trật tự an ninh theo hương ước của thôn.

- Từ 23 giờ đêm các hàng quán phải đóng cửa. Không ai được soi ếch, soi cá. Người nào có việc cần thiết đi ra đường thì nên mang theo đèn sáng để tổ an ninh dễ phân biệt được kẻ gian.

- Khi tổ an ninh hoặc cá nhân nào phát hiện trong thôn có kẻ gian thì tất cả mọi người đều mang theo đèn pin (nếu là ban đêm) và phương tiện thô sơ truy lùng vây bắt.

CHƯƠNG IV

Những quy định về thu chi tài chính

Điều 16. Quỹ của thôn được thu từ các khoản sau:

- Thu trong khoản đóng góp mỗi khẩu 2 kg thóc một vụ.
- Thu tiền hoặc vật chất do sự ủng hộ của cá nhân, tập thể hảo tâm giúp đỡ.

Điều 17. Khi chi tiêu mỗi việc Ban vận động phải dân chủ bàn bạc và thống nhất quyết định.

- Tất cả các nguồn thu trên đều phải ghi vào sổ sách đúng nguyên tắc.

Việc thu chi cho xây dựng công trình công cộng phải mở sổ sách ghi chép cho rành mạch. Được bàn bạc trong các buổi họp thôn có đa số đại biểu gia đình nhất trí. Thôn sẽ cử một số người có uy tín tham gia vào Ban kiến thiết và theo dõi chi tiêu. Kết thúc mỗi việc phải có báo cáo quyết toán công khai cho nhân dân biết.

CHƯƠNG V

Tổ chức chỉ đạo thực hiện

Điều 18. Ban chỉ đạo điều hành là: Đại biểu các dòng họ, các đoàn thể Thanh niên, Phụ nữ, Mặt trận, Hội người cao tuổi, Hội CCB và Trưởng thôn đương nhiệm là thành viên trong ban điều hành mọi công việc của thôn.

Ban điều hành sẽ được cử từ 7 đến 9 người gồm 1 trưởng ban, 2 đến 3 phó ban và một số uỷ viên phụ trách từng bộ môn công tác, có nhiệm vụ thường trực chỉ đạo thực hiện mọi công việc theo hương của ước thôn.

Điều 19. Các đoàn thể như Thanh niên, Phụ nữ, Mặt trận, Hội người cao tuổi, Hội cựu chiến binh, Hội nông dân vận động đoàn viên, hội viên hăng hái tham gia mọi hoạt động xây dựng thôn văn hoá. Nhất là mỗi đoàn thể phải làm nòng cốt trong sinh hoạt văn hoá, văn nghệ, câu lạc bộ, đọc sách báo và các hình thức rèn luyện thể thao như: Tập thể dục dưỡng sinh buổi sáng, bóng chuyền da, bóng chuyền hơi, bóng đá, bóng bàn, cầu lông, bơi lội...

Điều 20. Trưởng thôn là người được nhân dân trong thôn tín nhiệm bầu và được uỷ ban nhân dân xã chuẩn y. Trưởng thôn có trách nhiệm tổ chức, động viên nhân dân thực hiện hương ước và các nhiệm vụ của xã giao. Nếu không hoàn thành nhiệm vụ có 2/3 đại biểu gia đình có kiến nghị thì sẽ báo cáo cấp trên xin tổ chức hội nghị đột xuất miễn nhiệm để cử người khác thay thế.

Điều 21. Trong quá trình thực hiện hương ước có điểm nào chưa phù hợp cần chỉnh lý (thêm hoặc bớt) cho sát với tình hình địa phương. Ban điều hành có trách nhiệm biên soạn và dân chủ thông qua, nếu được đa số đại biểu các dòng họ nhất trí sẽ bổ sung cho hương ước ngày càng hoàn thiện.

Mọi công dân trong thôn có nghĩa vụ thực hiện tốt hương ước này. Người có thành tích sẽ được khen thưởng, nếu làm trái sẽ bị xử lý kỷ luật để từng bước xây dựng thôn văn hoá vững mạnh./.

Điều 22. Tổ chức thực hiện

Cán bộ nhân dân thôn Cát Tiênđoàn kết quyết tâm thực hiện tốt điều khoản quy định trong hương ước này;

Lập ban vận động thực hiện Hương ước thôn trên cơ sở các thành viên thuộc ban vận động xây dựng làng văn hóa và tổ tự quản để hoạt động theo Hương ước;

Hương ước đã được hội nghị toàn thể nhân dân nhất trí thông qua ngày 01/10/2026. Thôn tổ chức hội nghị để bàn bạc thảo luận thống nhất và quyết định trình cấp có thẩm quyền công nhận sau đó về tổ chức thực hiện

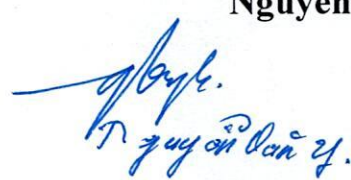
Cát Tiên, ngày 01 tháng 10 năm 2026

TRƯỞNG BAN CÔNG TÁC MT

Nguyễn Bình Phương

TRƯỞNG THÔN

Trịnh Văn Oánh

ĐẠI DIỆN HỘ GIA ĐÌNH

Trần Văn Trường Giang

Nguyễn Đức Bình